

Bases de la cinquena convocatòria d'ajuts a accions de recerca sobre Benestar Planetari (2023)

PREÀMBUL

El concepte de Benestar Planetari que impulsa la Universitat Pompeu Fabra (UPF) pretén crear una agenda d'investigació global, interdisciplinària i orientada a l'impacte sobre problemes urgents a escala planetària i reptes relacionats amb l'Antropocè, inclòs el benestar de les persones, les societats i el mateix planeta. Aquest concepte de Benestar Planetari parteix de la premissa que cal disposar, amb urgència, de recerca, ensenyament, transferència i difusió de coneixement originals i creats conjuntament per les ciències socials, les humanitats, les ciències de la vida i la tecnologia. L'any 2021 es va publicar un primer article científic, "[The Planetary Wellbeing Initiative: Pursuing the Sustainable Development Goals in Higher Education](#)", per definir amb major precisió què s'entén per Benestar Planetari, com es pot avançar en la recerca dins d'aquest *framework* i quines serien algunes de les àrees prioritàries en aquesta recerca.

Tal com s'utilitza en les bases que figuren a l'annex, el concepte s'adapta de la idea de Salut Planetària, però transcendeix l'àmbit de la salut per abastar totes les dimensions del benestar. La Salut Planetària s'ha concebut recentment com l'assoliment del nivell més alt possible de salut, benestar i equitat a tot el món a través d'una atenció acurada envers els sistemes humans —polítics, econòmics i socials— que conformen el futur de la humanitat i els sistemes naturals de la Terra, els quals defineixen els límits ambientals segurs en què la humanitat pot prosperar.

En un context sense precedents de canvi climàtic ràpid i transformacions globals del món, l'informe sobre Salut Planetària de [Whitmee et al.](#) suggereix que la humanitat només es pot desenvolupar amb èxit al segle XXI si les desigualtats inacceptables en salut i riquesa s'adrecen dins els límits ambientals de la Terra, a través de la generació de nous coneixements, la implementació de polítiques sàvies, diverses accions determinades i un lideratge inspirador. Les amenaces ambientals a la salut i la civilització humanes es caracteritzen per arribar de manera sobtada i incerta. Les nostres societats s'enfronten a riscos grans i poderosos que requereixen accions urgents i transformadores per protegir les generacions presents i futures. L'informe també destaca diversos desafiaments transversals, com ara la necessitat d'entendre la complexitat, la interdisciplinarietat i la urgència.

Prenent com a punt de partida la idea de Salut Planetària i ampliant la visió que comporta, la iniciativa sobre Benestar Planetari de la Universitat Pompeu Fabra té el objectiu de promoure una acció interdisciplinària transversal en el camp del Benestar Planetari, per proporcionar a la Universitat una visió compromesa amb els grans reptes de la societat en el segle XXI. Seguint l'informe realitzat per l'International Panel on Social Progress (IPSP), entenem el benestar individual i social com un objectiu general de la societat, amb una naturalesa multidimensional que inclou riquesa, equitat, medi ambient i altres béns públics, com la salut i l'educació. Aquesta idea de Benestar Planetari és normativa no només descriptiva, en el sentit que identifica les múltiples raons que la societat té per actuar.

Sens dubte, la humanitat s'ha beneficiat molt, si bé amb grans desigualtats, de l'aprofitament dels recursos naturals per a satisfer les necessitats i demandes, però el ritme i l'abast dels canvis recents mostren que no podem continuar explotant la natura tal i com fem en l'actualitat, sense posar en risc la supervivència de les generacions futures i de la pròpia humanitat. Aquest

progrés, però, ha tingut un cost: una taxa d'explotació sense precedents de recursos naturals i desigualtats inacceptables en salut i riquesa.

Des de el 2019 la UPF ha convocat ajuts per a la recerca en Benestar Planetari per un valor total de 533.000 euros, que han beneficiat ja a 13 estudiants de doctorat, 7 investigadors postdoctorals i 20 grups d'investigació de tots els departaments de la Universitat. Les recerques finançades ja estan donant els primers fruits (veure <https://www.upf.edu/web/centre-planetary-wellbeing/projects>).

La iniciativa sobre Benestar Planetari de la UPF està estretament alineada amb els tres centres concèntrics dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). En primer lloc, el nucli central d'objectius relacionats amb el benestar (ODS 1, ODS 3, ODS 4, ODS 5, ODS 10, ODS 16); en segon lloc, els objectius relacionats amb les infraestructures (ODS 2, ODS 6, ODS 7, ODS 8, ODS 9 i ODS 12); i en tercer lloc, una capa que insereix els anteriors ODS en els objectius relacionats amb el medi natural (ODS 6, ODS 13, ODS 14 i ODS 15). Finalment, també compleix l'objectiu general de crear aliances per aconseguir els objectius anteriors (ODS 17).

Qualsevol recerca que pugui contribuir a desenvolupar nous coneixements en alguna de les àrees següents pot constituir un exemple excel·lent d'una preocupació relacionada amb el Benestar Planetari:

- Co-beneficis per a la salut i el medi ambient
- Integració de la protecció mediambiental en els sistemes de salut
- Canvi climàtic
- Energies netes
- Producció alimentària i dietes sanes amb baix impacte ambiental
- Solucions integrades de l'ús del sòl
- Governança global
- Pobresa i desigualtats globals
- Desenvolupament sostenible
- Educació global
- Salut global
- Benestar animal, humà i social

Les bases de la present convocatòria tenen per objectiu promoure la recerca interdisciplinària de frontera en Benestar Planetari, de manera que, en el context de la Iniciativa de Benestar Planetari de la UPF, enforteixi el compromís científic de la institució amb els grans reptes de l'Antropocè. Les propostes que es presentin en aquesta convocatòria hauran de consistir en projectes que estiguin concebuts per desenvolupar sol·licituds a les convocatòries europees de fons de recerca competitiu del European Research Council, com per exemple, la convocatòria Synergy, o del programa Horizon Europe. Tot i que en anteriors convocatòries aquest tipus de proposta ja estava inclòs en una de les modalitats, en aquesta convocatòria s'hi fa èmfasi, tot incrementant els recursos disponibles.

Per tot això, el Consell de Govern

ACORDA:

Article únic. Aprovar les Bases de la cinquena convocatòria d'ajuts a accions de recerca en Benestar Planetari(2023), que consten a l'annex.

ANNEX. BASES GENERALS DE LA CINQUENA CONVOCATÒRIA D'AJUTS A 'ACCIONS DE RECERCA EN BENESTAR PLANETARI (2023)

1. OBJECTIU GENERAL

L'objectiu de la cinquena convocatòria d'ajuts a accions de recerca en Benestar Planetari és promoure i donar suport a col·laboracions 'multi', 'trans', i interdisciplinàries entre els professors de la UPF i potenciar col·laboracions amb líders i institucions internacionals reconegudes marcadament destinades a la preparació d'un projecte europeu de recerca, tant en les modalitats dels ajuts del European Research Council, com del programa Horizon Europe. Aquestes sol·licituds haurien de poder ser presentades amb independència de que rebin suport econòmic derivat d'aquesta convocatòria.

2. CATEGORIES

Per tal d'assolir aquest objectiu, la convocatòria finançarà una única categoria d'ajuts:

Categoria única: projectes pilot de recerca interdisciplinària en Benestar Planetari, orientats a la presentació de propostes d'ajuts europeus finançats per l'European Research Council o de la Comissió Europea.

3. CONVOCATÒRIA DELS AJUTS

Correspon al rector o a la persona en qui delegui convocar els ajuts a accions de recerca sobre Benestar Planetari per a l'any 2023. La convocatòria establirà els terminis de presentació de les sol·licituds i, si escau, altres aspectes del programa.

4. UNITAT ADMINISTRATIVA INSTRUCTORA

La unitat administrativa instructora d'aquesta convocatòria serà el Servei de Recerca i l'adreça per a consultes serà benestarplanetari@upf.edu.

5. OBJECTE DE LA RECERCA FINANÇADA

L'acció finançada en aquesta convocatòria ha de referir-se de manera directa a aspectes rellevants del Benestar Planetari, amb especial atenció a la seva dimensió global i la seva naturalesa complexa. Aquests aspectes han d'estar explícitament desenvolupats a la proposta.

6. PRESSUPOST TOTAL

El pressupost total d'aquesta convocatòria és de 60.000 euros.

7. PERSONES SOL·LICITANTS I CRITERIS D'ELEGIBILITAT

La sol·licitud haurà de comptar amb un o dos Investigadors Principals (IP), que hauran de ser PDI doctor de la UPF, en actiu i a temps complet en la data de presentació de sol·licituds i previsiblement al llarg del període d'execució del projecte, però podran presentar propostes

amb participació d'investigadors d'altres institucions. En aquest cas, si la proposta és seleccionada, el finançament l'haurà de rebre i gestionar l'IP des de la UPF.

Els ajuts van orientats a investigadors i investigadores independents que en qualsevol etapa de la seva carrera hagin demostrat capacitat de fer contribucions innovadores de frontera i que en el futur vulguin iniciar o consolidar un programa de recerca en Benestar Planetari marcadament interdisciplinari. La persona sol·licitant haurà de justificar la col·laboració amb altres grups de recerca.

8. MULTIDISCIPLINARIETAT I INTERDISCIPLINARIETAT

Una condició necessària és que totes les propostes tinguin un enfocament multidisciplinari i/o interdisciplinari, que pot ser fruit de col·laboracions d'investigadors de diferents departaments o del mateix departament amb disciplines i/o enfocaments diversos i complementaris. Es valoraran especialment les propostes que apliquen enfocaments originals i innovadors a problemes globals i complexos. Aquest punt ha de quedar explícitament justificat i detallat a la proposta.

9. SOL·LICITUDS

Les sol·licituds han d'incloure la informació següent en un únic fitxer PDF:

- Formulari de sol·licitud que es trobaran accessibles a la pàgina del Centre d'Estudis en Benestar Planetari: <https://www.upf.edu/web/centre-planetary-wellbeing> (amb un màxim de 8 pàgines). Aquest formulari ha d'incloure un primer full amb les dades bàsiques de la sol·licitud, un màxim de 5 pàgines amb la descripció del projecte de recerca i de les activitats per a les que es demana finançament, un màxim d'una pàgina per al pla de treball i un màxim d'una pàgina pel pressupost)
- CV complet de l'investigador principal
- CV breu (1 pàgina) dels investigadors col·laboradors que formen part del grup sol·licitant

10. PRESENTACIÓ DE LES SOL·LICITUDS

Les sol·licituds s'hauran de presentar al Registre General de la UPF, presencialment o per via telemàtica (<https://seuelectronica.upf.edu/registre-electronic>), en el termini establert en la convocatòria dels ajuts. Cal utilitzar els formularis que es trobaran accessibles a la pàgina del Centre d'Estudis en Benestar Planetari: <https://www.upf.edu/web/centre-planetary-wellbeing>

11. QUANTIA DELS AJUTS I PRESSUPOST

Es poden sol·licitar ajuts per una quantia d'entre 3.000€ i 60.000€. La sol·licitud haurà de ser acompanyada d'un pressupost detallat i justificat. Les propostes, juntament amb el pressupost sol·licitat, seran avaluades individualment sobre la base de les necessitats, els objectius i les activitats proposades del projecte.

12. DESPESES ELEGIBLES

Les despeses elegibles inclouen:

- Despeses de contractació de personal de suport a la recerca, sempre dins del màxim atorgat per ajut i prioritant el co-finançament d'aquestes despeses amb altres fonts
- Despeses d'organització de reunions o trobades, especialment amb els investigadors internacionals amb els que es vol establir contactes per a la sol·licitud de fons competitiu de recerca, incloent despeses de viatge i allotjament
- Despeses d'organització dels tallers, conferències i congressos que estigui degudament justificades, com despeses de difusió prèvia de la convocatòria de l'event, despeses d'allotjament i viatge dels ponents, de *coffee break*, etc., així com també les despeses de retransmissió, i d'edició i/o publicació dels resultats.
- Despeses de realització de qualsevol activitat de recerca que es justifiqui en el marc del projecte presentat

No seran despeses elegibles les minuts d'honoraris a personal UPF.

13. COMISSIÓ AVALUADORA

La comissió avaluadora estarà formada per 5 membres del Comitè de Direcció del Centre d'Estudis en Benestar Planetari provinents de diferents disciplines i àmbits. Aquesta Comissió Avaluadora seleccionarà i/o prioritzarà les sol·licituds segons els criteris d'avaluació i priorització recollits a la convocatòria.

14. CRITERIS D'AVALUACIÓ DE LES PROPOSTES

La Comissió Avaluadora utilitzarà els següents criteris d'avaluació i d'acord al barem de puntuació assenyalat:

- Interès científic de l'acció o projecte de recerca: fins a 2 punts
- Vinculació estreta amb el Benestar Planetari: fins a 2 punts
- Adequació del CV o de l'historial científic de la persona o grup sol·licitant a l'acció proposada: fins a 2 punts
- Interdisciplinarietat de la recerca: fins a 2 punts
- Adequació del projecte al tipus de projecte competitiu europeu que es vol sol·licitar: fins a 2 punts

La puntuació total màxima és de 10 punts. La puntuació mínima de qualificació per obtenir l'ajut és de 6 punts.

15. RESOLUCIÓ DE LA CONCESSIÓ DELS AJUTS

El Rector/a, o l'òrgan en que delegui, resoldrà la concessió d'aquests ajuts. Aquesta resolució exhaurirà la via administrativa, i serà publicada al Campus Global, en el termini d'un mes a partir de la data final de presentació de sol·licituds.

16. TERMINI D'EXECUCIÓ DE L'ACCIÓ DE RECERCA

En cas de ser concedides, totes les propostes s'han de completar en el termini màxim d'un any a partir de la data de resolució de la convocatòria. En cas de força major, es podrà sol·licitar una extensió d'aquest termini mitjançant un escrit justificatiu que serà presentat al Centre d'Estudis en Benestar Planetari, que haurà de presentar-se abans de la data de finalització de l'ajut.

17. MODIFICACIÓ EN LES ACCIONS DE RECERCA PLANIFICADES

De manera anàloga al punt anterior, en cas que la persona beneficiària d'un ajut volgués modificar de manera excepcional el projecte o les activitats per a les que ha sol·licitat el finançament, haurà d'adreçar un escrit justificatiu al Centre d'Estudis en Benestar Planetari, que respondrà en el termini d'un mes. Aquest escrit s'haurà d'enviar al Centre d'Estudis com a màxim un mes abans de la finalització de l'ajut.

18. JUSTIFICACIÓ FINAL

Els beneficiaris de les ajudes han de presentar un informe justificatiu després de la finalització de l'activitat i una memòria econòmica justificant les despeses derivades de l'acció corresponent, en el termini i forma establerts per la convocatòria dels ajuts.